

holder, virkelig blive fyldestgjorte. I den Henseende har der som bekendt været nogle ulige Meninger om, hvilket Tilsyn der skulde være. Nogle have ment, at det var rettest, at Arbejdsinspektørerne fik Myndighed til at kontrollere disse Lærlingeforhold, Andre have ment, at Overigheden burde gjøre det, og Andre have atter ment, at der burde være en særlig Kommission, som kunde føre Tilsyn dermed. Jeg anser det ikke muligt for Dieblisset at komme til et saadant Tilsyn, som kunde være nyttigt og virksomt, og som ikke vilde gribe for meget ind i den hertilhørende saa overordentlig høit skattede personlige Frihed, men jeg haaber, at man vil komme til en Organisation af Mesterforeninger, hvortil der i Virkeligheden er megen Trang, og at man da igjennem Mesterforeninger, der skulde med friere Indhold træde istedetfor de tidligere Laug, kunde komme til en Slags Tilsynsmyndighed med Lærlingeforholdet. Ligeledes vil der mangle en Ret eller en sagkyndig Afgjørelse af de Stridigheder med Hensyn til Kontraktforholdene, som finde Sted, og jeg skal derfor atter ved denne Leilighed tillade mig at anbefale den høie Regjering at henvende sin Opmærksomhed paa det Udkast til en Lov om Arbejdsretter, som Kommissionen har udarbejdet. Der forekommer ofte der saa særlige Forhold, der skulle bestemmes, at en særlig Myndighed i saadanne Forhold vilde være meget ønskelig. Gjennem disse Arbejdsretter, som efter Forslaget skulde bestaa af Politimesterne og to sagkyndige Mænd, vilde der være et Organ, der, saavidt jeg skjønner, passende kunde træde til ved Afgjørelsen af saadanne Stridigheder. Tidligere havde man Laugene, som havde ogsaa den Opgave at afgjøre saadanne Stridigheder, men dem have vi jo ikke længere. Jeg tror, at det, jeg har antydet, vilde være ialtsald en hensigtsmæssig Maade, hvorpaa man kunde naae til en virkelig kyndig Afgjørelse. Smidertid er jo Lovgivningsværket ikke afsluttet med dette, og jeg haaber, at der senere kan blive Spørgsmaal om at optage disse Forslag fra Kommissionen til et andet Lovgivningsarbejde; men i det Hele skal jeg altsaa særdeles anbefale det høie Thing at lade denne Lov gaa igjennem Thinget, idet jeg vedblivende tror, at Nøgtsdagen og Regjeringen vilde gjøre Landet og Arbejderbefolkningen en stor Tjeneste, dersom denne Lov bliver gennemført.

Mump: Jeg samstemmer fuldstændig med den første ærede Aaler i, at man maa være den høitærede Minister tak skyldig, fordi dette Lovforslag er kommet frem, saavel som i, at Forslaget i det Hele paa en heldig Maade løser den Opgave, det har stillet sig. Jeg opfatter som Hovedbestemmelsen i Lovforslaget Forikften om, at der til Lærlingeforholdets gyldige Stiftelse udfordres en skriftlig Kontrakt, indeholdende visse bestemte Punkter. Jeg tvivler ikke paa, at denne Bestemmelse vil

give Lærlingeforholdet en langt større Stabilitet, end det for Dieblisset har. Jeg skal forøvrigt ikke udførlig dvele ved dette Punkt, da den første ærede Aaler saa omstændelig har omtalt det. Det er efter mit Kjendskab til Forholdene ikke blot i den store Industri, men ogsaa i den mindre, at man bestandig mere og mere kommer bort fra Oprettelsen af skriftlige Lærekontrakter. Det er Noget, Forholdene ganske naturligt føre med sig. Det er navnlig paa mindre Steder meget almindeligt, at Lærlingenes Forældre eller Børgere staa i personlig venstabeligt Forhold til Læremesteren. Man anser det derfor for overflødig at afslutte skriftlig Kontrakt og mener, at en mundtlig Aftale er tilstrækkelig. Naar der da kommer en eller anden Kurve paa Traaden, særlig med Hensyn til Spørgsmaalet om det Weberlag, Lærlingen skal have, skyder man sig ind under, at der ikke er indgaaet skriftlig Kontrakt, og bryder Forholdet. Jeg vil ikke tale om det heller ikke saa ganske sjældne Tilfælde, at Lærlingen under Paaberaabelse af, at der ikke er indgaaet skriftlig Kontrakt, bryder Forholdet for at kunne gaa til en anden Mester, som er villig til at tage Lærlingen for en kortere Tid end den, der stod tilbage hos den første Mester, idet Lærlingen nu er i Besiddelse af nogen Indtægt i det Fag, hvori Mesteren skal oplære ham. — Foruden Bestemmelsen om den skriftlige Lærekontrakt finder jeg Forikften i § 7 om, at Mesteren, naar Læretiden er forløben, skal give Lærlingen Lærebrev og deri udtale, hvorvidt han har naaet den fornødne Duellighed i Faget. Ganske vist vil et saadant Lærebrev ikke kunne gjøre Fuldst for de tidligere Svendebrev, men det kan dog ikke feile, at denne Bestemmelse vil yde sin store Nytte. Den vil gjøre det yderligere klart for Mesteren, at han i Læreforholdet ikke blot har en Ret til at fordrø visse Præstationer af Lærlingen og til at tage den størst mulige Nytte af ham, men at der ogsaa paahviler ham den Forpligtelse gjennem sin Virksomhed som Læremester at bibringe Lærlingen den størst mulige Dydighed. Som en særlig heldig Bestemmelse skal jeg endvidere fremhæve Bestemmelsen i § 9, 3die Stykke, om, at Politiet, naar Lærlingen uberegtiget løber af Lære, skal kunne føre ham tilbage til Mesteren. For mig er der ikke nogen Tvivl om, at Politiet for Tiden ikke har nogen saadan Myndighed; jeg anser det for givet, at Politiet ikke er berettiget til at føre den mindreaarige Lærling eller, naar Forældre eller Børgere modsatte sig det, at føre den umyndige Lærling tilbage til Mesteren. Naar Lærlingen løber fra Mesteren, har Mesteren derfor ingen anden Udvei end at anlægge Søgemaal til Skadeserstatning, men i de allerfleste Tilfælde er dette temmelig ørkesløst. En Besøielse til ved Politiet at lade Lærlingen føre tilbage vil derimod i Regelen sikre Mesterens Ret. Jeg kan ikke se, at der skulde være nogen- somhelst Betænelighed ved at indrømme Mesteren